

CONSTANȚA

APARE DUMINICA

20 Banī Numărul

Administrația strada Gării No. 25

Abonamentul Leī 10 pe an

VIITORUL CONSILIU COMUNAL

In prima Duminica a lunei Noembris, care cade în diua intâia a lunei, se vor face în toată țara, prin urmare și în Dobrogea, alegerile pentru viitorul perioadă de 4 ani a gospodarilor comunali,

Ca unic ziar, până acum, care se ocupă de afacerile publice în localitate, și ca unul ce am servit mai indelung și cu tot devotamentul cauza publică a orașului Constanța în deosebi, ne simțim datorită spuneați dințeu cuvintul nostru în privința viitoarei alegeri, și o facem din vreme, cum credem că e demn de ținută ziarului nostru.

Cestiușa este: Cine să fie Părintele viitor al comunei, și în al doilea rând, consilierul său?

Deși alegerea și numirea primarului nu ne aparține nouă, orașenilor alegători, ci ministerului, după recomandația reprezentanților săi politici din localitate, credem totuști că se înlesnește acțiunea prefectului, dacă alegătorii vor desemna din timp pe acest pe care îl cunosc mai destoinici pentru demnitatea de reprezentanți ai comunei.

In ce ne privește pe noi, de la acest ziar, am spus în multe rânduri gindul și părerile noastre, și nu e nevoie să ne mai repetăm și acum.

Pentru noi, e cestiușa de demnitate a orașului, a corpului electoral, ca *gospodarul său să fie ales dintre cetățenii alegători*; deci o ținută lămurită și hotărâtă.

Orașul de până acum, cum l-am găsit la înființarea acestui ziar, era împărțit, din punct de vedere politic, în două tabere, care se luptau între ele în mod dușmanesc, fără să scie pentru ce; în realitate, primariatul era rivnit de rivalii numai pentru bunurile sale și nici de cum pentru un țel mai înalt, pentru vre-un scop de interes obștesc.

Nu vom partide, nici partizanii ai cu-

tărui regim său îndrăid, fiindcă nănuici o noimă și sunt pagubitoare interesului obștesc Dobrogean.

In programul ziarniștilor nostru de la 29 Decembrie 1891, diceam următoarele:

Pe locuitorii Dobrogei, cari încă nu sunt admiși la exercitarea drepturilor politice nu-i interesează de loc jocul partidelor politice din țară. Ziarul „Constanța” care intrupează aspirațiile și vederile generale ale majorității populației locale, va lăuda sau va critica pe cei de la guvern, după măsurile de ocrătiri și imbunătățiri cu care vor voi și se vor sili a dota această provincie abandonată —ca odinióră Basarabia— tuturor interperilor politice.

Ne-am ținut și ne ținem de acest program, până nici se vor da drepturile politice; atunci vom vedea căruia partid de guvernămēnt vom sfatui pe abonații noștri să dea mai mult credit.— Cei ce au urmărit ziaristica locală știu că numai ținutei ziarului nostru se datorește stergerea din dicționarul pieselor dobrogene a cuvintelor de „colectivist” și „reacționar” de liberal și conservator, sau și una și alta, concentrată după cum cuață odată raportele telegrafice ale prefectilor pe biruitorii săi invinsă cătăratu colegii electori.

Deci *nici o politică de partid*.

Sfatuim pe alegătorii care se interesează și își dau seamă de drepturile și responsabilitatea ce au ca cetățeni să se întrunească, să desbată și să aleagă dintre et numărul de candidați, pe care o delegație să-l prezinte pe o lista reprezentantului guvernului, ca acesta să aibă timpul necesar să își fixe prefe. înțele asupra acestor cu care se temă a împreună conduce destinele acestui oraș.

Ca și alegători, prefectul nu trebuie să fie influențat de nici o altă considerație de către aceia, ca alei comunei, cu primarul și ajutătorile sale, să intrunescă cătă mulțe condiții gospodăricești.

Să fie buni Români, care nu doresc izolare elementului domnitor, iar primarul să fie bun administrator spre a gospodări bine averea ce i se încredințează, să fie intelligent, spre a pricepe nevoile orașului, activ, drept și devotat binelui obștesc.

0 dimisiune importantă

D-l C. Parițo, președintele consiliului județian al Constanței și-a dat dimisiunea din demnitatea ce ocupă.

Demisiunea este motivată pe refuzul d-lor ministrilor de a permite să se ție discursul, ce d-sa era hotărât a' l roști în diua deschideret expoziției de la Anadolkioi.

Publicăm atât dimisia cat și discursul și vom reveni altădată asupra acestui incident, când vom spune și părerea noastră asupra însemnatății lui.

lată dimisia:

Domnule Consilistu,

Primisem după multe hesitări, sarcina de Președinte al consiliului județian de Constanța, cu hotărirea de a face ceva, acolo unde altății trăgănește.

Ocupand această poziție, am crezut că trebuie să mă deduc mai întâi a pune în relief diferențele avantajite ce posedă și se poate trage din această provincie, atât de ponosă odinióră.

Lucrul era greu și costisitor, pentru că populația de aci, după cum știți, nu are dreptul la alt contact oficial cu autoritățile supreme ale Statului, de cătă de simplu petiționar.

Pentru Dobrogea d-le Ministru, înființarea unei expoziții agricole, an însemnat nu numai învețămēntul și incuajarea la muncă ce se poate trage dintr'insa; dar ia devine mai cu seamă folositore prin putința ce se da acestor populații private de drepturi politice, de a' și expune părerile lor în mod ofi-

cial guvernului țărei, cel puțin cu această ocazie.

Ve închipuiți dăruii ușor cătă de mare a fost decepționea tuturor concetățenilor mei, când în loc de a asculta sespunzul d-lui Ministru la doleanțele ce aveau se exprime prin mine, d-a declarat „că inalte considerații ne opresc de a vorbi”.

Marea însemnatate cedîntr' acest punct de vedere are pentru Dobrogea: această curioasă dispoziție Ministerială, care supune un drept sfînt al întregelui populațion dintr'o provincie, la o simplă considerație, cu totul streină de gospodăria noastră, mări și indemnătă protesta îndată contra ei; dacă nu măș fi temut, că această procedare să nu fie interpretată, ca fiind facută din spirit de opoziție.

Dara, dacă această considerație, m'a oprit de a vorbi atunci; o altă mai serioasă, mă îndeamnă să mă retrag dintr'o demnitate, care din menită cum este, a aduce servicii intereselor populației, prin expunerea fizică a stării reale a lucrurilor; o ved supusă la capriciul primei intimplări.

De aceea vă rog d-le Ministru, să bine-voiți a considera aceasta ca o demisie irevocabilă din demnitatea ce ocup.

Bine-voiți, vă rog etc.

C. Pariano.

CALEA FERATA DOBROGEANA

In fine, studiile pentru un drum de feră la Tulcea, pentru care, împreună cu consiliile generale ale ambelor județe, am stăruit mai de la înființarea acestui țără, său întreprins grație actualului ministru al lucrărilor publice d-l I. Bratianu. Hotărirea fostului ministru al lucrărilor publice d-l Al. Marghiloman, s'a pus în practică. Cât timp aceste studii vor dura, și cât timp va mai trece până la aprobată cheltuielilor de către corpurile legiuitorare, și de aci până la începerea lucrărilor, aceasta numai bunul D-zeu o poțe sci.

Ziarele din Tulcea, și după ele cele din București, au dat căteva amanunte privitoare la studiile ce se fac pentru construcția liniei ferate Constanța-Tulcea, arând traseul ce să ar fi stabilit numărul și locul stațiilor de înființat, indicând chiar costul liniei, care ar fi de 20 milioane de lei.

De la sorginte autorizata aflam că

nu s'a facut pana acum de cătă studiu de recunoaștere a regiunilor, a căror planuri se lucrează; că nu e loc niciu definit, cu atât mai puțin ceea ce constată lucrarilor, care ramane să fie hotărâtă pe baza uneia din traseurile ce ministrul va adopta, în vederea scopului ce se urmărește, care ar fi numai economie locală.

Sigur e numai atâtă că linia va pleca din apropierea orașului Constanța, iar nu din Nucetiar, nici din Medgidia, și că intenția e să se deservi căt se poate mai mult răstrul Dobrogei.

Astfel fiind, parerea: asta este că linia nu se poate departa mult de șoseaua ce leagă aceste două orașe, de căt cel mult într'un loc, inconjurând marele deal, traversat de șosea, de la Cavgadji, deasupra orașului Babadag, pe curmatura dintre Canli-Bugeac și Visterna la ghioul Babadag, pentru accesul căt mai lesnios al marilor pescarit din lacul Razelm și Portițe, de la Jurilofka.

Un centru, după facerea noastră cel mai mare și mai important din aceasta

regiune, situat la mijlocul distanței dintre Constanța și Babadag, este furgosul septaminal Cogelak, oficiu telegrafic și postal, stație de telefond, fostă reședință de sub-prefectorat, judecătorie de ocot și companie, pătră acu din doi ani, sat bogat, având două mori de foie și mai multe pe apă curgătoare, popuflat de o veche colonie de germani și de circa 150 familii de români, cu cele 70 statalite anul trecut, în apropierea căruia ar trebui stabilită o gară poartă centrală, menită a fi capătul unei linii ce ar pleca dinspre Hârșova sau Bacău. Aici e local concentric al satelor inconjurătoare, iar nu Duingi ori Tari-Verde, cătună mică, neînsemnată prin nimic, populate numai de Nemți veniți din Rusia, Bulgari și cățiva Tatari, robiți de marele proprietar din Duingi, un avocat din Tulcea, cunoscut prin instinctele lui de rapacitate asiatică și procesele scârbroase cu care și-a facut avere, din sărac lipit pamintului, acum 16 ani.

DISCURS

menit a fi rostit la deschiderea expoziției de către d-l C. Pariano, Președintele consiliului general al județului Constanța și membru în comitetul de organizarea expoziției și alegărilor.

Domnicii Ministru,

Nu cunosc subiect mai nobil de serbatore, decât acel ce ne adună astăzi. A serbatori agricultura, este a serbatori însăși patria al cărui sprijin și temelie ea este Asistența d-v asiduă, la aceste solemnități, este dovada cea mai viuă; nu numai de credință ce aveți în utilitatea lor, dacă, ia mai exprimă și scopul suprem, la care trebuie să tindă o politică națională, acela, de a voi să puneti în cele mai favorabile condiții, pentru exercițiul profesiunii sale, pe acest muncitor al cimpului, care stă incoviat pe brazdă, ca să are pentru alții, și semene pentru alții, și să culeagă pentru alții; dând astfel tuturor painea și toate dilele.

Agricultura și bine Domnului Ministrui, este o ocupație seducătoare, dară, ca toată medalia, are și ea reversul ei. Ca să puteți conoaște adevăratale ei nevoi, dați de preferință credință agriculturii contribuabilă, ca una

ce suportă partea cea mare a imposițiilor de oameni și bani, ca pe aceea care exploatează solul pe risicol și pericolul ei, ca pe aceea ce nu fugă de sate; fiind că numai ea, vă va putea spune adeverul, despre cum și face său nu afacerile.

Sfaturile ei înțelepte și practice, nu vă vor indemnă ca să returnați de o dată trecutul, spre a improviza cu sacrificii mari, o lume nouă agricolă, după o imagine oare-care; din contra, ea vă va solicita ca să întrebuințați rolul și puterea oficială, numai în imbunătățire absolut necesară și relativ puțin costisitoare.

Sunt convins că acești servitori devotați intereselor agricole, vă va ușura mult sarcina ce dorîți a o duce la bun capăt. Vă trebuie puțin, spre a putea aduna, utiliza și preface pe acești oameni de înțimă și experimentați, într'o temelie, pe care să puteți clădi cel mai folositor și mai mare edificiu.

Faceți numai, ca dinșii să se constituască în tot felul de societăți mici și mari, căci aceștia vor deveni o anchetă permanentă și o școală pentru toți.

Am ascultat adesea-ori cu spaimă, multe discursuri asupra imbunătățirilor facute în starea materială a populației rurale. Nu acuz buna credință a acestor carti văd lucrurile altfel de cum sunt în realitate; dar drept vorbind, cred oare dinșii, a fi găsit piatra filosofală, în indemnurile platonice ce dau acestor plugari, fripti de soare și storși de noroi? Am fi curioș, să vedem pe acești domni, ce fel ar ara, și cum ar face ei, ca să le resarcă semințele, într-un sol impietrat de secetă? Cum și-ar apăra recoltele de ploile necurmante? Cum ar putea înfringe toate obstacolele de care fie-ce pas al cultivatorului este copleșit, și cum în fine, să ar putea plăti totul scump și prost, cu marfa ce trebuie să vînda eftin; atunci când, pământul, fiind în același timp unealtă și capital, ești silit să nu-l abandona improductiv, fiindcă aceasta, ar constitui o pagubă și mai mare.

Domnilor Miniștri, aceasta a doua expoziție, prin numeroasele și variatele sale produse, și mai cu seamă prin remarcabilul ansamblu de vite, care este cea mai frumoasă podobă a ei, mărturisește folosul marilor asive agricole, a căror istorie vorbește tuturor despre trecut și prezent, și permite să se prejudece de viitorul agriculturii Dobrogene.

Pretutindeni ele încă să nască o mișcare, care este o adeverată biruință asupra trecutului; fiindcă contribue să distrugă credința oarba a populațiilor rurale, prea mult atașate de obiceiele lor vechi.

Progresul agricol a devenit prima necesitate a epocii. Acest progres, după cum vedeti există în județ, și de să este încă puțin aparent; totuști el intrece din fericire incurajările foarte slabe, ce i s-au dat până acum. Comptând pe un sprijin mai eficace din partea dvs., cultivatorii vă asigură la rindul lor, d-lor Miniștri, să nu vîne că dînsit mai mult încă să facă nuot și numerose sfărșări spre a perfecționa practica și a da îngrijiri hygieneice vitelor; că vor face într-un evantănot conchete.

Atât unit precum și alții, trebuie să nu uităm vechia zicătoare, care spune că „Nimic nu este făcut, atât timp, că mai rămâne cera de făcat”.

Observ însă d-lor Miniștri, că dorul

de a vă întreține asupra neajunsurilor cunoscute mie, mă impinge la generalitatea ce nu și pot avea locul aci; de aceea voi parăsi această cale largă și plină de giuduri, ce patrunde țara întreagă, spre a apuca pe drumul ce caracterizează această provincie.

Nu este trebuință să revin la comparația dintre starea veche a Dobrogei cu cea actuală. Progresul facut în cultura pământului și în înfrățirea naționalităților, este surprindător. El dovedește și acelor ce nu vor să vadă gradul puternic de asimilație cu care este înzestrat Românul.

Asemenea am fost scurt vorbind despre folosile ce pot da agriculturii, expozițiile și concursurile ce au hotărât să face aci și în diferite alte puncte ale țării. Numai ele după cum am spus, pot întreține printre cultivatori stimulul de care au atâtă nevoie. Numai prinținsele, pot ei inveta, cum pot și cum trebuie să se perfecționeze totul în lume, spre a se putea pune în raport cu exigentele moderne.

Acestea spuse, voi aborda cestiuinea care interesează mai mult agricultura noastră. Ia se chiamă lipsa și scumpetea capitalului.

Domnilor Miniștri! Cauza principală care împovărează pe plugar și care face ca beneficiile acestuia să fie neînsemnante, chiar și în anii de belșug, este scumpetea banilor.

Lamea financiară reproșează agriculturii că produsele sale sunt capriciose și lung aşteptate, și că cultivatorii nefiind considerați de lege ca comersanți, nu li se pot aplica codul comercial. Pentru aceste motive intemeiate de altfel, ei abea consimt să ofere bani acelor ce le inspiră personal incredere; că pentru multimea mare, aceștia sunt siliți să se adreseze la nevoie speculaților, care le iau dobândă ce ating adesea proporții de ne-credut.

Creditul agricol care era destinat să înlesni mult și eftin cultura mică, este împediat de la indeletnicirea să primească credință a notarilor și a perceptořilor de sate, care spre a fi oferă serviciile ce necesită aceste operațiuni, să facă să fie mult rugăti și scump plătiți, așa în cat aceste cheltuieli de timp și bani, adaogate la dobândă, îngreună peste măsură pe sateanul împrumutat.

Banca agricolă și ea, spre a părea să dividende mari acționarilor, operează mai mult scompturi, unde în general

îscălitura agricultorului devine valabilă numai după ce este garantată de către un comersant, care adesea costă scump.

Creditul basat pe averea imobiliară, nu aduce nici dănsul mare ușurare acestor provincii. Această mare instituție a creditului funciar rural, se pare că nu vede cu ochi prea buni, efectuarea împrumuturilor asupra proprietăților din Dobrogea. Valoarea derisorie ce dănsul acordă proprietăților noastre, și care din nenorocire mai servă și de cotă pe piața financiară, ne produce neajunsuri incalcenabile. Nu știm pe ce să intemeiază dănsul, acesta păiere greșită, căci analiza și producția ne spune, că, pământul nostru este de o compoziție și producție superioară. Clima o avem atât de sănătoasă și de priințiosă culturii vegetale și animale; în cît tôte câmpiiile pară fi o grădină de flori, care transmit parfumul și sănătatea lor, animalelor ce le consumă. De altă parte, avantajile economice ce prezintă această localitate sunt incomparabile, iar imputarea lipsei de densitate a populației nu î se mai poate face astăzi.

Dacă membrul acestui onorabil consiliu de administrație, și intemeiază evaluarea de astăzi, după vechile prețuri cu care se cumpără atunci pământurile, de la musulmanii ce emigră, se înșeala; căci diferențele greuță și cheltuieli de comasare a pământurilor; perderea venitului pe un lung și de ani, din perioada critică, prin care au trebuit să treacă aceasta provincie, până să se linjească spiritele și să se așeze lucrurile; cheltuielile de construcții și diferențele pregătiri inerente exploatației, care tôte au fost anevoie și scump de facut, au îngreunat atâtă costul pământului, în cat dacă mai socotești valoarea câștigată prin sporul crescend al populației și al avantajelor rezultate din pod, port și diferențe alte imbunătățiri publice; urcă prețul unui hecțar la cel puțin 3—400 lei, iar nu 120 lei, după cum îl prețuiește Creditul.

Semnelez faptul domnilor miniștri, în intenția de a solicita favoreea acestor Societăți, ca să revină asupra unor asemenei aprecieri greșite. Creditul va contribui astfel, nu numai la înălțarea celei mai mari piedici, ce mărginește cu total acțiunea noastră productivă, dar și la sporirea operațiunilor sale.

O altă nedreptate strigătoare, este modal cum sănt așezate imopositele. Un exemplu vă va lămuri asupra doleanței ce dorim să vă exprimă. O proprietate

imobiliara care produce 1000 lei, este condamnată să platească fiscului cam 12 la sută, pe când averea mobiliara plătește puțin, iar cea transformată în acțiuni de ale statului sau garantate de densus, nu numai nu plătește nimic, dar încă ia se poate transforma ori când în bani, fără nici o greutate de forme și nici plata de taxe. Nu știm, ce nume se poate da unei asemenei asupriri, conștiția prin legi, care isbește grosul populației muncitore.

Domnilor Miniștri! Anul trecut, ați bine-voi să vă exprimați cu atâtă ardore, dorința ce aveți de a proteja creșterea cailor în aceasta provincie, în cât socotind că va face un serviciu, ne simt dator a vă întreține asupra celor ce său petrecut în urmă. Erau entuziasmați căi-va economi ce au mai rămas, știind prin dumneavoastră, că comisiunile de remonta a fost ordonate să cumpere de preferință din țară, totuși caii ce vor găsi, fie și sub condiții.

In aceste momente de descurajare a crescătorilor, pe care lipsa de debușeu îl-a făcut să renunțe la o industrie aşa de folosită agriculturii și apărării naționale, această dispoziție luată ar fi avut darul să facă să revie la o cultură mult placută lor. Se vede însă, că membrul comisiei de remonta, nu simt încă indeșul de pătrunși de utilitatea măsurelor ordonate, ori că reglementele ce trebuie să urmeze, sunt încă în desacord cu putința de a redeștepta această industrie, căci după cît știm nu s-au cumpărat de la noi de către 7-8 cai, de și se găsesc destui.

Este ciudat să vezi, cum ordonanțele Ministeriale și reglementele de remonta, pretind cu severitate calului nostru, sumă de calitate, pe când, pentru acel destinat să fie luată de requizitie, Ministerul perde cu desăvârșire ori-ce scrupul.

Dacă cel puțin comisiunile de remonte, ar fi tot atât de aspre, pentru caii ce importă din străinătate, lucrul nu ne ar mira, vedem însă cu surprindere, cum să instreină căte 7-800.000 de lei pe fiecare an, pentru cai rău caracterizați. Pute de nevoie, autoritatea militară se furnizează cu aşa animale limfatice și reu-conformate, ori cum ar fi însă, această lipsă de precisiune de sigur că nu poate da rezultate fericite.

In ce mă privește personal, am considerat tot-d'aua ellenagul calului de arme, ca cel din urmă mijloc de scurgere, unde nu se poate disface pentru

prețurile ce se oferă, de căt produsele inferioare și măncate, dar fiind că majoritatea crescătorilor indigent, în lipsă de alt ceva mai bun, sără mulțumi de o cam dată și numai cu debușul armatei, mă mir cum aceasta nu profită, spre așa conformă exigențele, cel puțin ca început de incurajare, cu restările actuale ce are țara.

O astfel de procedare ar onora armata și ar folosi țara. Alte state se simt fericite, ori de căte ori pot utiliza asemenea resurse, căci nu se poate tagadui, că țara noastră este cu totul indicată pentru producția calului.

Ni se mai pare ciudat domnilor miniștri, privind cum statul persistă în greșala cu care an început și mai suferă încă și până acum, procedeul întrebunțat de direcție pentru creșterea cailor, la erghelia statului.

Timpul pierdut și în eficacitatea sistemului adoptat, datăză mi se pare de la 1870, și nu știm ca până acum erghelia să fi produs alt rezultat, de căt o simțitorie ingreunare a bugetului.

Unele comisiuni însărcinate cu cumpărarea de reproductori, precum și unii dintre acei însărcinați de a dirija monta, și acoper neprișpereea sau reaua voință cu dispozițiile reglementelor, care se par întocmite numai în acest scop.

Mulți reproductori importanți, nu însușesc condițiile pentru care sunt luati; iar procedeul întrebunțat în general pentru monta epelor particulare, este subordonat, nu bună dispoziții a femeilor și a comoditații proprietarilor, ci numai capriciului personalului însărcinat cu această delicată misiune.

Așa fiind, rezultatul nu putea fi altul de căt acel dobândit și cu toate acestea luerul ar fi fost ușor de facut. Ua imitație fidela a sistemului ce se practicează în imperiul vecin (Austro-Ungaria), ni ar fi dat până acum, putința de a înmulți și îmbunătăți rasa cailor după vole.

El consistă între altele, după cum știți, în măsuri cu totul contrari, acelor ce se întrebunțează la noi. Acolo direcția unor asemenea stabilimente, se încredințează specialiștilor celor mai indemnici și mai incercăți, care se mențin tot-d'aua la locul lor, iar armasarii însăși de personalul lor, se conduc prin comună.

Acstea sunt domnilor miniștri, pielele ce țineam să le expune. De densele sau lovitură până astăzi voința tuturor acelora care considerau incuraja-

rea elevațiilor în țara, ca o datorie sacră și folositore. Avem speranță că dumneavoastră, veți face ca ele să dispare pe viitor.

In ce privește creșterea de vite corante, indiferența devine și mai culpabilă. Aceste prețioase animale fară care omul nu se poate hrăni, și a căror forță agricultorul o exploatașă cu atât mai mult pentru fertilisarea mecanică a țărinelor, său impunat așa de mult, în cât nu văd departe timpul, când pentru rușinea noastră, va trebui să devină importator.

Nu știm pentru ce, oamenii noștri de stat, guidați de hygiena publică, nu iau măsuri, spre a îndruma grosul populației, ca se renunțe la alimentarea incompleta ce să dă, în raport cu munca obositore ce face, și nu înțelegem cum dinși se lasă să fie ademeneți de fagăduelile vagi și echivoce, ce se inscriu în convențiunile noastre comerciale.

Creșterea vitelor domnilor miniștri, este demnă de totă atențunea guvernatorilor și de toate sforțările cultivatorilor. În imprejurările actuale, ia constituie principala bogăție a țării și venitul cel mai sigur al cultivatorilor, fiind că este împreună cu pâinea, baza alimentației tuturor claselor sociale. Acei ce o propagă și o îmbunătățește, trebuie să fie căt mai mult incurajați, pentru că sârba Societăței este strins legată de producția subsistentei, care o alimentează.

Sub raportul incurajării creșterea oilor suntem fericiti domnilor miniștri, că va aduce cele mai profunde mulțumiri.

Transformarea acestui târg de vite, la a cărui clădire casa județului au participat și ia cu o bună parte din cheltuieli, devenise o simplă locuință comodă și placută, a unor funcționari ce erau plătiți fără să poată face ceva.

Hotărîrea ce ați luat anul trecut, de a crește într-o insulacele mici și bogate comori animale, ce se chiamă oi, au satisfăcut nu numai nevoile elevațiului basat pe condițiile favorabile, ce prezintă localitatea pentru această cultură, dar ne au mai dovedit și că de bine știți să alegeti mijloacele practice, pentru operațiile ce voiți a întreprinde.

Reproductori de elită, iată domnilor miniștri, ceea ce trebuia mai mult pentru ameliorarea oilor noastre. Dindu-ne putința de a-i avea la indemna deja aclimatată; ne ați redat curajul întreprinderii. Deja agricultori, ce nu se in-

deleznicean pana acum, cu aceasta cultura, au inceput-o, și femeile mame sunt cerute.

Sperăm ca diferitele alte măsuri de incurajare, ce suntem siguri ca ne veți mai da, vor face să sporească și să imbunătățească mult numărul și calitatea acestor animale, daca personalul administrației (oeriei) va fi bine ales; așa în cît să putem susține ușor concurența pe piețele streine.

Domnilor Miniștri. Fiind că agricultura și elevagiaul, an astă-dăi ocaziunea să ve vorbească, nu o putem scăpa, fară a ve intreține și despre neajunsurile și pagubele ce ne pricinuiesc, lipsa de mecanici consătincioși și capabili, în exploatațiunile noastre.

In acest județ, unde și cultura mică importează un număr foarte însemnat de mașini agricole, de oare-ce statul din deosebite considerații, au improprietarit saten cu suprafețe mari, agricultura, resimte această lipsă mai mult de cît ori unde.

Ve sunt de sigur cunoscute sacrificiile ce și trebuie impune plugarul, spre a și putea plati aceste mașini scumpe și construite din material prost, cu carii fabricanții streini inunda piețele noastre, carii sunt considerate ca fiind fară pretenții și generoase. Asemenea va este cunoscut cît de mare preț trebuie să pună cultura întinsă, pe lucrul regulat al acestor instrumente, unica resursă de strângere a recoltei.

Este de necrezat domnilor miniștri, ca capriciul unor focari său potcovări improvisați, plecați de la dinșii, spre a și putea hrani viciile aci, să-ți poată nimici după voie, recolta și capitalul, carii reprezintă nu numai averea și manca întreagă a cultivatorului; dar și tot felul de datorit ce apasă asupra ei.

Prințepem și am acceptat, îmbrățișind, acăstă carieră, ca agricultura, să fie supusă a indura tōte capriciile elementelor atmosferice, carii adesea le ruinează. Suntem asemenea siliți a tolera, în speranța unei îndreptări apropiate, ca densa să mai suferă alte multe miseri provenite din suma de imprejurări regreteibile; dar ca să privim neputințios, la ruina ce ne o aduce niște funcționari nedestoinici, bogat plătiți și întreținuți din privațiunile noastre; acăstă este culmea răbdării.

De acea ve solicitam domnilor miniștri, ca să punem o-data capăt acestii stari de lucruri intolerabile, carii pa-

gubind și chinuind agricultura națională, nu poate folosi de cît pe vagabonții streini.

Faceți ca să se dea extensiune și indemnizații școalele profesionale către această meserie, atât de mult trebucioasă, și dispoziții a nu se mai permite practica acestei meserii, fară ca persoana ce voie să o intreprinda, să nu fie mai întiu subpusă la îngrădirile ce reclamă rolul acestui factor important în agricultura și industria țării.

Subt raportul învățământului o spunem cu adineā bucurie, că de astă dată putem înregistra îmbunătățiri forte importante. Numerul școalelor din județ săn immulțit mai mult de cît ne putem aștepta, pentru un interval așa de scurt; iar măsurile bine chibzuite și activitatea depusă de administrație în acest sens, au pus lucrurile în regulă ce trebuia urmata de la început.

Cailor de comunicație asemenea domnilor miniștrilor, li s-au dat o extensiune care face onore administrației respective. Trajeul întreg Constanța-Mangalia, se face astă-dăi pe o șosea nouă de inițiu ordin. Pe alte diferențe limit, forte necesare sunt... Kilometri date în circulație. S-au construit... poduri și podete în valoare de... a caror soliditate și frumusețe sunt neîntrecute. Dacă activitatea și zelul Administrației, nu va fi impiedicată pe viitor de nisca-i va alte imprejurări neprevăzute, putem fi siguri că acest gol regretabil și forte pagubitor agriculturii, ne rămâne în curând o simplă legendă.

Fiind că suntem la acest capitol, nu strică credem d-lor miniștrilor, se ve atrage atenția asupra raportului deja dat d-vosă de către distinsul mineralog Alimanesteau, asupra avantajelor ce ar isatori din întrebunțarea pietrișului de Dobrogea, la facerea șoșelilor. Acest pietriș de o compoziție specială, are după cum se vede darul de a se cimenta bine împreună, și să dea o șosea, care ușurând tiragiul, este în aceleaș timp lesne de întreținut.

Întrebunțându-se de preferință acest pietriș, pretutindeni unde prea marea departare nu s-ar opune; pe lingă că se va îmbunătați calitatea drumurilor, veți crea și un venit important, ce debitează și poate aduce statului, singur proprietar al tuturor carierilor din Dobrogea.

Capitolul urmator domnilor miniștrii, în care trebuie să vorbesc de plantațiuni, ve va denunța fară ocol, dar cu adinei

regrete, neglijența culpabilă a funcționarilor silvici.

Acești domni dopă ce au pierdut 20 de ani de timp și cheltuie pentru a conserva vechiul aspect salbatnic al acestei provincii; vedem că păstrăju încă și astă-dăi, aceiași inacțiune, resemnată de astă dată pe lipsa de bani.

Acest pretext, nu poate fi serios, în ce ne privește și iată pentru ce.

Fie-carei comune din Dobrogea, cu ocazia cadastrării ei, li s-au dat un număr ore-care de hectare, destinate să fie plantate. Această măsură intiligență, ar fi avut darul de a impădurii repede suprafațe întinse, dintr'acest haos de câmpia.

Serviciul silvic însă, care să ar fi putut face un pedestal, din această lucrare frumoasă și folositore, a preferat să vadă cu placere, inchiriindu-să aceste terenuri, așa că, în nici o comună, nu se vede astă-dăi plantat nici un arbore.

Se dice că aceste inchirieri au produs cifra de 6-700000 de lei, cari staup depuș prin casele statului de astă vreme. Dacă lucru este adeverat, atunci dați-ne voie domnilor miniștrii, să solicităm cu insistență de la d-vosă, întrebunțarea acestor bani, la lucrarea care erau destinați; și dacă actualul serviciu silvic după lângă minister, se găsește din întâmplare prea încăreat de alte lucrări; ve rugăm să adăogați un serviciu special pentru acesta, sau dacă preferiți, punem la dispoziția administrației județului, acest capital al său, spre a-l putea preface mai repede în păduri.

Marturism că acest din urmă procedeu, l'consideram mai efficace, ținând cont de niște mici încercări ce Prefectura respective, ajutată de d-l Inginer silvic din localitate, au făcut în primă-vară acestui an, prin câteva comune cu un succes neobișnuit și cu o cheltuială de nimic.

Domnilor miniștrii. Un cas ce trebuie negreșit supus la cunoștința d-vosă, este dificultatea și cheltuile exorbitante, ce comerțul de cereale întimpină cu încărcarea și descărcarea vagonelor și a vaselor la magazin și port.

Acăstă chestiune care poate pară neînsemnată, produce agriculturii pagubi atât de mare, că ia merită totă solitudinea dv. De la grabă ce veți pune în rezolvirea ei, atârnă desființarea unei speculații, a cărei victimă nu pot fi de cît iarăși producătorii.

Comerțul prin natura lui, supune după

cum știi, totul, exploatare! sale. De multe ori, el chiar inventează și răspândeste știri neexacte, care au de scop a-l procura folose; a-l mai da deces, și alte ocazii, spre a se îmbri de vre-un obstacol căt de mic, este a-l crea nuoi avantaje de luptă asupra producătorului.

Este ciudat; totuși trebuie să știi domnilor miniștri, că portul nostru de mare Constanța, cumpără astăzi bucatele pe poftă și mai eftin de cit Brăila; și că nici o casă mare de cereale nu se poate stabili aici, din cauza următoarelor neajunsuri.

Lucrările portului Hallier și modul cum este aședată agenția Română, deja acoperă mai totușă partea liberă a vechiului port. Vaporul Regele Carol, ocupă restul malului; așa în căt alt vapor, numai are loc a se aședa aici în acelaș timp.

Din această caușă s-au întâmplat casuri anul trecut, când vaporele sosite în raia la 15 Ianuarie, nu au putut fi expediate, decât tocmai la 27 Martie, lucru foarte costisitor pentru comersanți, căci asemenea carice de obicei deja vândute pentru Februarie, comersantul care de și are marfa și vaporul pregătit pentru termenul contractat nu poate face încărcarea la timp, și este silit să plătească apoi bonificațiuni de sutință de lire sterline.

Vaporele Sotte Cabla, șise astfel, pentru că într-insele se pot încărca și orice partide căt de mici de produse; neavând absolut nici un loc unde se așează; acest fel de încărcări, nu se pot face în portul nostru, de unde rezultă greutăți și pagube mari comerțului în mic.

Altă dificultate este că portul se aglomeră cu vagone încărcate din țară și localitate, care neputându-se descărca la timp, nu pot fi puse la dispoziția comersantului.

Vagonele perd astfel un timp prețios și lipsă lor se simte indestul prețuindeni. Cheltuielile de încărcare și ele, nu se pot socoti în mod exact, căci variată după șande cu 30—40 lei de vagon; după ce se mai perde obicinuit și alte 2—3 la sută din marfa.

Linia simplă de la magazin, nu aduce nici dănsă mai puține perieri de timp și spor de cheltuieli. Cantitatea mare de vagone pline și gole, ce se grămadesc și acolo uneori, pe o singură linie ce există, fac imposibilă încărcarea sau descărcarea cu hamală, care se plătesc 25—30 lei de vagon; comersanții trebuesc

atunci să transporte marfa cu cărățele, ceia ce costă în total de sunte 50—60 lei.

De altă parte, operațiunile fiind băsate pe greutate; comersanții întâmpină în port și la magazin, un alt neajuns. Cântarul din port, este o vechitară capricioasă, care nu poate suporta greutatea vagonelor mari, iar la magazin nu există de fel nici un cântar. Pe vremea, când aglomerațiile sunt mari în port, căntărirea lor devine o grija foarte supărătoare; căci pe lângă că se perde sumă de timp în diferite manevre, dar apoi graba cu care sunt săliți să facă atunci această operație, face să reiasă uneori diferențe de căte 1000 kilograme la vagon.

Totuște aceste dificultăți, care perd agricultura cu 3—4 lei la fiecare chilie care produce, se pot aplana d-lor miniștri foarte ușor și cu o cheltuială de nimic, dacă:

1-a. D-nul antreprenor ar activa în mod real și repede adâncirea portului cel puțin cu 25 picioare, așa că vaporele să poată intra și încărca pline în port.

2-lea. Dacă agenția română, ar acosta vaporele pe diga veche, care astăzi în urma lucrărilor de port deja efectuate, este sigur și ușor abordabil.

3-lea. Dacă s-ar construi atât în port precum și la magazin, atâta liniștită nuoi, către trebuesc, pentru că să poată încărca și descărca repede și comod toate vagonele de căte are nevoie comerțul, și al

4-lea. Dacă s-ar instala în port și la magazin, căte un cântar de greutate suficientă.

Sper d-lor miniștri, că nu mi se va lăua în rău francheța la care mă obligă calitatea mea de membru în consiliul general al acestui județ. Ia-mi pare necesară, fiindcă am convingerea că principala caușă, ce se opune la îndreptarea lucrărilor, provine mai cu seamă din faptul că în general rapoartele ce vi se dau despre starea reală a lucrărilor, sunt uneori nepricepute și mai adesea eronate.

Aceste doni imprejurări, care trec neobservate, sunt după mine domnilor miniștri, isvorul cel mai bogat, care alimentează mersul vicios și neregulat al lucrărilor la noi.

Ce folos dacă stratul superior găndește și se trudește să facă binele, când ajutoarele nu-l secundă? remediu cu toate acestea ar fi ușor, comparativ cu

folosete nemărginite ce ar putea da.

Cercetați aptitudinile, și dată fie căruia numai locul ce i se convine; de altă parte, departați cu îngrijire din serviciul statului, neglijența și reaoa credință.

Domnilor miniștri. Sfîrșesc cu un subiect, care din nenorocire, urmează să lase încă rece pe lumea oficială. Sunt 20 de ani de când România stabiliște aici, sunt privați până și de numele naționalităților lor. Sunt 20 de ani de când aceste vrednice și devoteate sentinelă sunt sustrase de la contactul oficial cu autoritațile supreme. Sunt 20 de ani, de când naționea întreagă se înșală pe sine, considerând această provincie ca locuită mai mult de străini.

Motivele invocate de către acest ce cred necesară să mai prelungescă această stare de lucruri, de și au dispărut; totușt urmăram să fi tratăți ca nedemnit de numele ce ană moștenit și despotați de drepturile cu care ne am născut.

Prelungind mai mult această stare de lucruri, guvernele comit o mare nedreptate, și umilește fară de nici un folos, pe cei mai curațioși și mai întreprindători săi ai seti.

A fi pedepsit pentru greșeli facute, o înțelegem; dar a fi urgiști pentru că am avut curajul să plecăm din caminele și din sinul familiilor noastre, spre a popula, cultivă și romanize o provincie care fară noi, ar fi rămas și acum stearpă și streină cum a fost, aceasta ne pare ciudat.

Ca scusă a acestei crime politice, ni se dă prin adunări, niște rațiuni de stat surprindătoare. Fără să cunoască în mod intim recensemēntul populației, nici sentimentele și aspirațiunile ei, și fără a ține cont de descurajarea că aceste insinuări, produc în rândurile elementului român; unit dintre barbați noștri de stat, susțin niște teorii, al căror ecou nu pot să hrănescă decât sovinismul strein.

Uită că sporul autoritaței administrative, nu poate deștepta în om, acel sentiment de Independență, care formădă pe cetățean, și că din contra, el agravează regimul care nu vede în cetățean, de căt o turmă fără reson, tot-d'a-una condusă de ciobani infailibili.

Governu liberal domnilor miniștri, mai mult de căt ori-care, trebuie să nu suferă ca un număr atât de însemnat de români, să nu aibă alte drepturi, de căt acele de a plati imposibile.

Colonii Americani, în folosul cărora, patria mumă facuse sacrificii însemnate, respundeau odinioară guvernul Englez, că ei nefind reprezentați în Parlament, nu li se pot impune proprietățile, fără tiranie. El susțineau cu energie, că nu pot fi imposibile, acolo unde lipsește reprezentarea.

Noi vom fi mai modești; vom cere numai ca să ne dați „Legi noi, la noii noi”

Parano.

INFORMAȚIUNI

D-l Ministrul de Interne n'a primit demisiunile date de consilierii comunet Constanța d-nii P. Grigorescu și Abdullah Hagi Zaid.

Comisia de înfrumusețare a orașului Constanța a fost mai întâi trecute în acest oraș.—Despre ce a decis vom face în numărul viitor cuvenită dare de séma.

In numărul viitor vom face darea de séma asupra expoziției și alergările de cai de la Anadolkot.

D. A. Clouard, comerciant de semințe din Capitală, a cerut ministerului de domenii să i se acorde 100 de hectare de pămînt în Dobrogea pentru cultivarea bumbacului.

Ministerul domeniilor incuviințând cererea, a rămas ca d. Clouard să-și alegă locul.

D-nii proprietari și cultivatori care ar putea avea trebuință de mașine din fabrica Massey-Harris, precum cultivatori cu 13 sau 17 dinți, mașine de seminat, secerătoare, grape, etc., sunt avizați că vor fi serviti mai iute și cu prețuri mai ieftine de căt la București, individuându-se la d-l de Hiller, în Măgadidie.

D. Ion Brătianu, ministrul lucrărilor publice, a luat inițiativa înființării la căile ferate a unui astăzi numit tarif de vecinătate pe distanțe de 10 până la 25 de km și apoi pe distanțe de 50 km pentru muncitorii și țărani.

Să știe că prețurile actuale sunt prea urmărite pentru ca transportul pe căile ferate să fie de un real folos pentru țărani și muncitorii agricoli.

Transportul muncitorilor și al grupelor de muncitori s-ar face în actualele trasee de mărfuri prevăzute cu banii pentru transportul militarii.

Pentru grupurile de muncitori s-ar plăti 80 bani sau 1 leu de vagon și chilometru, după numărul locurilor din vagon, adică 40 sau 50.

Pentru transporturile pe distanțe mici, s-ar plăti 2 centime de tonă chilometrică.

Probabil că noua dispoziție va putea fi pusă în aplicare chiar de la 1 Octombrie.

(*Voința Națională*)

Comuna Constanța a cumpărat de la 7 din moștenitorii defunctului Toma Anastasiu proprietatea isvărilor de la Caragea-Dirmen în prețul de 40,000 lei, 21 hectare teren mai rămânând 3 hectare în indiviziune parte a unui moștenitor, care nu se poate cumpăra de căt la licitație publică. În prețul cumpărării intră, cum se vede aproape tot terenul, cu grădinile de zarzavaturi, producătoare de 2000 lei chirie anuală, și nu intra terenul de 500 m. p. colț pe strada Carol cu Decebal, estimat de expertizile d-lui Coiciu cu 15 lei metru patrat, pe când vecinul de alături, d-l Blebea, a vândut asemenea teren cu 44,000 lei. Asemenea în estimările făcute în timpul d-lui Coiciu de 63,000 lei și 45,000 intra numai jumătate locului, cel improductiv, pe când grădinile rămâneau procuratorului.

Manopera a fost dejucată de d-l prefect Luca Ionescu, după divulgările ziarului nostru care a căstigat comună cu o respectabilă sumă menită a intra în punga celor ce aveau să asigure lui Coiciu vecinica domnie la primăria Constanței.

Mai întâi trecute au fost în orașul nostru d-nii Ilie Radu și Gr. Cerchez, ingineri, membri în comisiunea de înfrumusețare a orașului, cari, între altele, au făcut o descindere și la locul de unde este să se aduce apa în oraș. Într-un alt număr vom comunica abonaților noștri cele ce sănătatea hotărât cu această ocazie.

Orașul Constanța a recăpătat aspectul său ordinar, mai numai e nici un strein în oraș.

De ocazia înapoierii la București, prin Constanța, a studenților universitari, foști în congresul anual, la Tulcea, d-l profesor universitar Gr. Tocilescu, a ținut, joi seara la 11 curent, în sala Cazinoului Comunal, o conferință tratând despre trecutul Dobrogei, locuitorii și vechile etățile în special despre Monumentul de la Adamclisi și valurile lui Traian.

Conferința a fost des aplaudat de publicul asistent, între care d-na Sturza, numeroși studenți și membru cercului literar „Ovidiu”, al cărui președinte onorific e d-l Tocilescu.

Alături, Dumineca la 13 curent, d-l farmacist Cerchez din piața lui Ovidiu a fost victimă unui furt, din lada sa, de 3400 lei, comis pe la orele 1 p. m. de un servitor din farmacie care a dispărut, fără urme până adăugă Marți 15 Septembrie.

In momentul de a trimite materia ziarului la Galați aflăm că un alt furt îndrăznește de 460,000 lei, s'a operat astă noapte, între orele 12 pînă la 1 la oficiul postal din Constanța, bani ai Băncii Naționale, hărții noi, sosite cu cursa de Duminică șiua într-o casetă dar neridicată pînă azi, din cauza sărbătorilor.

Faptul este odiașul de la postă Ghiță Constantin, originar din județul Roman, fost pasager la Ocnă, după cum ni s'a afirmat de un agent al siguranței că l-ar fi cunoscut mai mulți agenți polițienesci.

Faptul a dispărut. Caseta s-a găsit stricată cu petri îndreptat băilor de aume, suante pe malul mării, în dosul poștei.

Furtul s'a facut prin spargerea cu o pilă a unui lacat subțirel puș la lada de fer pentru pachete de valoare. Nu se crede că a avut complicită în postă, căci n'a avut necine, fiind singurul peste noapte în oficiul de jos, și neavând nici-o greutate a fărăma lăcatul; iar în apartamentul de sus un singur angajat ocupat cu primirea și expedierea telegramelor de noapte.

În aceea lăda mai erau alte două case cu 240,000 lei, pe care nu le-a luat, tot banii usori de hărție. Furul a fost angajat în serviciul poștei la 1 Iulie a. c. în baza unor certificate liberate de la armată și de bună conduită a primarului respectiv.

Pare că e un sistem la hoțit din Constanța: lajile și urmele se găsesc totdeauna, căte odată și furii, prin investigații private, dar banii nici-năici. Așa la Leonida Babi, la hotel Orient, și alte cazuri arătate de noi altă dată dar căror arătări nu le-a dat nimenea nici-o atenție. Vom reproduce tot ce am zis în aceste privințe, spre a sile pe cetățenii, să ție compt și de arătarile de acest fel ce abia se pot stresca în zilele dobrogene, supuse jurisdicției tri-

bunalelor ordinare. Cu atât mai rău pentru cef ce nu vor să ne înțeleagă, că n-am avut și nu avem nici-un interes personal sau de partid, spre a pune și fără temein.

* * *

De către serviciul Tehnic al județului s'a terminat alinierea, conform regulamentului relativ, a următorelor sate:

Anadolchiot și Murtfatlar, din plasa Constanța; Aliman, Mărleanu, Beilie, Căranlic, Parachioi, Ghiugea, Lipnița, Carvan, Esechioi, Gărlița, Canlia și Satul Nou, din plasa Silistra-Nouă.

* * *

In secția industrială de la Constanța au participat 1743 expoziți cu 5583 obiecte:

115 expoziți din orașul Constanța, cu 1231 obiecte; 158 expoziți din plasa Silistra-Nouă, cu 1353 obiecte; 203 expoziți din plasa Medgidia, cu 356 obiecte; 285 expoziți din plasa Mangalia, cu 732 obiecte; 210 expoziți din plasa Hirșova, cu 574 obiecte; 205 expoziți din județul Tulcea cu 706 obiecte; 75 expoziți din județul Ialomița, cu 236 obiecte.

Pentru toate obiectele expuse în secția industrială s'a decernat următoarele

Două diplome *hors concours*; 5 medalii de aur, 13 de argint și 24 de bronz; 73 premii în bani; 8 premii 1-in, 28 premial 2-lea și 42 premii al 3-lea; 72 de mențiuni.

* *

Marele duce Vladimir Alexandrovici, unchiul Țarului Nicolae, va veni în cursul lunii lui Octombrie să viziteze Curtea Regală la Sinaia.

OBORUL CONSTANȚA

Griu s'a plătit lei 10.50—12. Hectol.
 In , , , 13. — 13.50 .
 Meiū , , , 4.50 — 4.60 .
 Secară , , , 6.40 — 6.60 .
 Orzū , , , 4.80 — 5.20 .
 Rapița , , , 6.50 — 7. .

Constanța, 13 Septembrie 1898.

ACT DE MULTUMIRE

Sub semnatul Aristide Gava, locitor din Constanța, având asigurate mobilele din prăvălia mea de bărbierie, care a ars anul trecut prin Noembrie, pe strada Carol la societatea de asigurare mutuală „Unirea”, aduc multumirile mele publice Girant responsabil Administrator II, N. Călugăreanu

Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța

CONSTANȚA

Direcționet Societăței, pentru despăgubirea ce mi-a acordat, de și, din imprejurări a căror cauză sunt numai eu, nu arătasem Direcționet casal sinistrului timp de aproape 6 luni, după incendiu lucru contrar statutelor societății care obligă, sub pedeapsa de ne-despagubire a declară incendiul cel mult în termen de 8 zile de la data când a avut loc.

Aristide Gava.

UNT DE LEMN SI MASLINE

Proaspete a sosit acumă, calitate superioară, se află de vindeare în angro și detail, și **diferite mărimi de butoale goale**, cu prețuri mai eficiente ca oră unde, la d-lor Frații Curbuzu pe strada Engleză No. 1 și la sucursala pe strada Mangalia între No. 87 și 89 în colț cu strada Infanteriei.

Rugăm pe Onor. Publicul să binevoiască să ne viziteze magazinile noastre.

Incunoșcițare

Să aduce la cunoștință părinților că, cu **AUTORITATEA MINISTERULUI** și în cele mai bune condiții, să înființează în orașul Constanța chiar în anul acesta,

UN INSTITUT de DOMNIȘOARE

Sub direcționea d-șorbei Zoe Poniat cu concursul profesorilor gimnaziului local.

Institutul va coprinde **curso pri- mar, curs secundar, și preparaționi pentru școala no- ră de institutore.**

Un anunț special va da numele profesorilor care vor predă lecții în institut precum și data începerii curselor, care în ori ce caz nu va fi mai târziu de 1 Octombrie.

Pentru inscrieri și ori-ce informații și vîtorie la institut, părintit se poate adă în ori-ce di D-rei Zoe Poniat, adă Industriet No. 15 (Casele Capitan-Nicolescu).

DIRECȚIONEA

De arendăt

DIN CAUZA DE PLECARE

Ferma Zaganescu, la o distanță de 5 min de Gara Mircea-Voda, cu 333 hectare pămînt, toate arabile, cu 3 cor-

Tipografia și Legătoria de cărți

puri de case noi, Grădări de vite corneute și un grăjd sistematic de 5 cat, magazit și toate instrumentele agricole, precum: pluguri, mașină de secerat și legat, mașina de cosit, mașina de tăiat nutreț și mașina de urmat cu manej, care de transport, cu un preț fix de 5000 lei anual.

A se adresa la d-l Schopescu, Gaia Mircea-Voda.

Doctorul Bosianu

DENTIST DIN BUCUREȘTI

Face cunoscut Onor. Public și clienților săi, că s'a stabilit în Constanța de la 21 Iulie a. c. în Piața Independența No. 18, vis-a-vis de statua lui Ovidiu, pentru sezonul băilor.

HERMANN SCHMID

INGINER-ARCHITECT

Se recomandă pentru lucrări tehnice, planuri, devisuri etc.

Constanța, Strada Mareu Aureliu No. 8

LA FARMACIA

IOAN BERBERIANU

DIN CONSTANȚA

Se găsesc de vinde: **Aparate de des- infecțare prin formol** cu preciunile a-proape ale fabricet. **Ape minerale strălucă și indigene din 1898:** Apă de Breazu, Bourboule, Caciulata Enis, Ecian, Gieshübler, Guler-Quelle, Hungule-Ianos, Karlsbad, Melodie, Montdore, Selter, Ronceno, Rubinat, Slanic, Oreza, Vals Vichy Grande Grille, Hospital, Celestins, Wittel etc. etc.

Un mare deposit de **Specialități strălucă și indigene:** pioline Chapanteau, Creme Simon, Elixir de Sănătate „Berberianu”, Farine Nestlé, Goulcon China „Berberianu”, Capsule și injecții antihemoragice „Berberianu”, Kalodont, Liquid contra Ploșnițelor „Berberianu”, Odol, Pate Gelé Frezes, Pilule Dekaut, Remediu contra bătăturilor „Berberianu”, Suppositori de Glicerină purgative „Berberianu”, Tamar Indian „Berberianu”, Vin Bravais, Vinul Copiilor, Vin Koa, China Cacao și Gentiana „Berberianu”, Profuri contra tuturor insectelor „Berberianu”, Finctura Hygea (apă pentru gură) „Berberianu”, etc. etc.

Vată pură sterilizată numai în cutii a 100 grame.

Un bogat assortiment de *Obiecte de cuciuc și de pansament* precum și *diferite Parfumeri*, și *Săpunuri franceze* de la fabricanții cei mai cunoscuți ca Guerlein, Roger et Gallet Deletrez, Pinaud, etc.

Deposit în Farmacia Berberianu, Constanța

ATANASIE RAINOF

LICENȚIAT IN DREPT

— AVOCAT —

Constanța, strada Mahomedană No. 9.

Buciumul Roman - Gaiat, (Hotel Concordia)